Vastuvõtmise kuupäev : 02/11/2026

Kohtuasi C-1022/26*

Eelotsusetaotluse kokkuvõte vastavalt Euroopa Kohtu kodukorra artikli 98 lõikele 1

Saabumise kuupäev:

17. september 2026

Eelotsusetaotluse esitanud kohus:

Landesverwaltungsgericht Tirol (Tirooli liidumaa halduskohus, Austria)

Eelotsusetaotluse kuupäev:

17. september 2026

Kaebajad:

AA

BB

CC

Põhikohtuasja ese

Kolm alaealist, kellele on Austrias antud täiendava kaitse seisund, esitavad kaebuse Tirooli liidumaa valitsuse otsuse peale, millega jäeti nad ilma sotsiaalabi raames antavatest toetustest. Tegemist on haldusõigusliku vaidlusega. Landesverwaltungsgericht (liidumaa halduskohus) menetleb Tirooli valitsuse otsuse peale esitatud kaebust.

Eelotsusetaotluse liik ja ese

Tegemist on liidu õigusnormide tõlgendamist puudutava eelotsusetaotlusega. Taotlus hõlmab valdkondi „piirid, varjupaik ja sisseränne“ ning „sotsiaalpoliitika“.

* Kohtumenetluse keel: saksa.

Eelotsuse küsimused

1. Kas määruse (EL) 2024/1347 artiklit 31 tuleb tõlgendada nii, et selle sättega on vastuolus riigisisesed õigusnormid, mis näevad isikutele, kes on saanud täiendava kaitse seisundi määruse (EL) 2024/1347 artikli 3 punkti 2 tähenduses, ette sotsiaalabi üksnes sellises vormis ja ulatuses, mida antakse ka määruse (EL) 2024/1347 artikli 3 punktis 8 määratletud taotlejatele, kusjuures kaitse seisundi andnud liikmesriigi kodanike jaoks on sotsiaalabi ette nähtud minimaalset kindlustatust tagavate toetuste vormis, mis on esmavajadusi katvate toetuste suuruse ja saamise tingimustega võrreldes soodsam?

2. Kas mõistet „miinimumsissetuleku toetus“ määruse (EL) 2024/1347 artikli 31 lõike 2 punktis a tuleb tõlgendada nii, et sellega on hõlmatud need toetused (sama liiki, samas ulatuses ja samadel tingimusel antavad toetused), mida antakse kaitse seisundi andnud liikmesriigi kodanikele alustoetusena toimetuleku tagamiseks ja kas selliseid põhitoetusi tuleb eristada nendest toetustest, mida antakse määruse (EL) 2024/1347 artikli 3 punktis 8 määratletud taotlejatele vastuvõtu raames?

3. Kas määruse(EL) 2024/1347 artikli 31 lõike 2 punkti d sõnastust „eluasemetoetus, kui seda toetust antakse riigisisese õiguse alusel asjaomase liikmesriigi kodanikele“ tuleb tõlgendada nii, et isikutel, kes on saanud täiendava kaitse seisundi määruse (EL) 2024/1347 artikli 3 punkti 2 tähenduses, on õigus saada eluasemetoetust sama liiki toetusena, samas ulatuses ja samadel tingimustel nagu kaitse seisundi andnud liikmesriigi kodanikel, ja kas selle sättega on vastuolus riigisisesed õigusnormid, mis näevad ette toetuse liigist ja selle saamise tingimustest erineva ja summa poolest väiksema toetuse, mis vastab vormilt ja ulatuselt sellele toetusele, mida antakse määruse (EL) 2024/1347 artikli 3 punktis 8 määratletud taotlejatele vastuvõtu raames?

4. Kas võrdväärsuse põhimõtet tuleb mõista nii, et õigusliku seisundi esialgne andmine eesmärgiga tagada liidu õigusega tagatud õiguste täielik toime – eelkõige eelotsusemenetluse ajal ja seejärel kuni põhiasjas sisulise otsuse tegemiseni – peab toimuma vastavalt riigisiseses õiguses esialgse õiguskaitse kohaldamiseks ette nähtud kriteeriumidele, isegi kui riigisiseses õiguses ei ole õigusliku seisundi esialgset andmist ette nähtud, mistõttu saab *mutatis mutandis* kohaldada pelgalt peatavat toimet käsitlevaid õigusnorme?

Viidatud õigusnormid

Liikmesriigi õigusnormid

Tirooli liidumaa seadus esmavajadusi katvate toetuste kohta (Tiroler Grundversorgungsgesetz)

§ 4 – Toetuse saamise õigusega isikud

Esmavajadusi katvaid toetusi antakse järgmistele isikutele, juhul kui nad on raskes olukorras:

[…]

d) välismaalased, kes on esitanud rahvusvahelise kaitse taotluse (varjupaigataotlejad), mille suhtes ei ole veel tehtud lõplikku otsust, ja kellele on antud täiendava kaitse seisund vastavalt määruse (EL) 2024/1347 artiklile 18;

e) välismaalased, kelle suhtes on rahvusvahelise kaitse taotluse menetluses tehtud lõplik otsus ja kellele on antud täiendava kaitse seisund vastavalt määruse (EL) 2024/1347 artiklile 18 või vastavalt 2005. aasta varjupaigaseaduse (Asylgesetz 2005; BGBl. *I nr 100/2005, viimati muudetud seadusega* BGBl. *I nr 39/2026; edaspidi „AsylG 2005“) §-le 8*

Nende isikute puhul eeldatakse raske olukorra esinemist seni, kuni on tõendatud vastupidist.

Sotsiaalabi põhimõtete seadus (Sozialhilfe-Grundsatzgesetz)

*§ 4 (1) […] Täiendava kaitse saajatele antakse sotsiaalabi raames põhitoetusi üksnes ulatuses, mis ei ületa esmavajaduste katmiseks vajalikku (*BGBl. *I nr 80/2004).*

Tirooli liidumaa minimaalset kindlustatust tagavate toetuste seadus (Tiroler Mindestsicherungsgesetz)

§ 3 – Isikuline kohaldamisala

(1) Ilma et see piiraks rahvusvahelisest või liidu õigusest tulenevaid siduvaid kohustusi, on õigus minimaalset kindlustatust tagavatele toetustele üksnes Austria kodanikel ja varjupaigaõigusega isikutel, lisaks vaid sellistel Austrias alaliselt elavatel välismaalastel, kes on tegelikult ja seaduslikult elanud Austria territooriumil vähemalt viis aastat. Enne tähtaja möödumist loetakse riigis elamise õigust omavad liidu kodanikud, EMP osalisriikide ja Šveitsi kodanikud ning kolmandate riikide kodanikud Austria kodanikega samaväärseks üksnes juhul, kui minimaalset kindlustatust tagavate toetuste andmine on rahvusvahelise õiguse või liidu õiguse normide kohaselt kohustuslik ning see on konkreetsel juhul kindlaks tehtud pärast konsulteerimist pädeva välismaalaste asutusega.

[…]

(4) Õigus minimaalset kindlustatust tagavatele toetustele puudub:

[…]

b) välismaalastel, kelle suhtes on kohaldatav Tirooli liidumaa seadus esmavajadusi katvate toetuste kohta (Tiroler Grundversorgungsgesetz),

[…]

Halduskohtumenetluse seadus (Verwaltungsgerichtsverfahrensgesetz; edaspidi „VwGVG“), §-d 13, 22

Liidu õigusnormid

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. mai 2024. aasta määrus (EL) 2024/1347, mis käsitleb nõudeid, millele kolmandate riikide kodanikud ja kodakondsuseta isikud peavad vastama, et kvalifitseeruda rahvusvahelise kaitse saajaks, ning nõudeid pagulaste või täiendava kaitse saamise kriteeriumidele vastavate isikute ühetaolisele seisundile ja antava kaitse sisule, millega muudetakse nõukogu direktiivi 2003/109/EÜ ja tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2011/95/EL, artikli 3 punktid 2, 4, 7, 8, 10, 16 ja 17 ning artikkel 31

Asjaolude ja menetluse lühikokkuvõte

1 Kaebajad, kes on sündinud 2016., 2019. ja 2020. aastal, on alaealised. Nad esitasid koos oma emaga 24. detsembril 2024 rahvusvahelise kaitse taotluse. Pärast taotluse esitamist andis kaebajatele esmavajadusi katvaid toetusi föderaalvalitsus. Seejärel määrati kaebajatele ja nende emale esmavajadusi katvate toetuste andjaks Tirooli liidumaa, kuna isa elukoht oli Tiroolis.

2 Tirooli liidumaa valitsus kui pädev asutus esmavajadusi katvaid toetusi tegelikult ei andnud, mistõttu esitasid kaebajad 16. jaanuaril 2025 Tirooli liidumaa valitsusele taotluse esmavajadusi katvate toetuste saamiseks. Selle alusel anti neile 2025. aasta märtsist kuni 2025. aasta juunini piiratud määral toetust piisava toidu näol. Lisaks kaeti ravikindlustusmaksed ja anti vajalikku abi rõivaste näol. Kõik see toimus vastavalt Tirooli liidumaa seadusele esmavajadusi katvate toetuste kohta.

3 Seejärel palusid kaebajad jätkata nende toetuste andmist, mille andmine 8. septembri 2025. aasta otsusega toidu, üüri ja rõivaste osas alates 1. augustist 2025 lõpetati. Katkestati ka ravikindlustusmaksete katmine. See otsus toimetati nõuetekohaselt kätte üksnes kaebajate emale.

4 Võttes arvesse isa palgatulu, lähtus Tirooli liidumaa valitsus sellest, et rasket olukorda ei esine, mistõttu kaebajatele alates 1. augustist 2025 sotsiaalabi tegelikult ei antud (ei vastuvõtu raames ega pärast hilisemat täiendava kaitse seisundi andmist).

5 Tirooli liidumaa valitsus tegi 10. juunil 2026 kaebajate suhtes otsuse, mis on identne 8. septembri 2025. aasta otsusega ja mis kaebajatele ka kehtivalt kätte toimetati. Selle otsuse peale esitatud kaebuse menetlemine on pooleli eelotsusetaotluse esitanud kohtus. Kohaldatavat õiguslikku olukorda tuleb alati arvesse võtta ajapõhiselt, mistõttu tuleb kaebajate õigust hinnata asjaomasel ajavahemikul kehtinud õigusnormide alusel.

6 23. jaanuaril 2026 anti kaebajatele ja nende emale täiendava kaitse seisund.

7 Kaebajate isale anti 30. augustil 2023 varjupaigaõigusega isiku seisund (nüüd pagulasseisund). Ta on ainus pereliige, kes töötab, ta teenib 1775,24 eurot kuus ja saab selle summa 14 korda aastas. Austria maksuamet kinnitas 27. aprillil 2026 kaebajate õigust peretoetustele.

8 Perekond elab 27 m² suuruses ühetoalises korteris, mille eest maksab isa üüri 800,00 eurot kuus. Korter ei ole oma suuruse tõttu piirkonnas tavapärane eluase ja viieliikmeline perekond elab kitsastes tingimustes.

9 Sobiva korteri üürimist, igapäevaste vajaduste rahuldamist, majapidamistarvete soetamist ning kooliskäimisega seotud kulutusi ei ole võimalik piisavalt rahastada.

10 Kaks kolmest kaebajast ei saa vajalike rahaliste vahendite puudumise tõttu kasutada kooli pakutavaid tugiteenuseid, mida nad vajaksid keele omandamiseks ja lõimumiseks (pedagoogilistel põhjustel ning keele omandamiseks ja lõimumiseks vajalik pikapäevarühm).

Eelotsusetaotluse põhjendused

11 Määrus (EL) 2024/1347 ja riigisisene õiguslik olukord, mis jätab Tiroolis elavad isikud, kellele on antud täiendava kaitse seisund, Tirooli liidumaa minimaalset kindlustatust tagavate toetuste seaduse (Tiroler Mindestsicherungsgesetz) kohastest toetustest täielikult ilma, on kehtivad alates 1. juulist 2026. Teadaolevalt puudub selle kohta seni Austria kõrgeimate kohtute praktika.

12 Varem kehtinud direktiivi 2011/95/EL kohta on Verwaltungsgerichtshof (Austria kõrgeim halduskohus; VwGH) sisuliselt märkinud, et täiendava kaitse saajatele esmavajaduste katmiseks antavad sotsiaaltoetused vastavad liidu õiguses sätestatud võrdse kohtlemise nõuetele põhihüvede osas (VwGH, 29.11.2018, 2017/10/0134). Seejuures tuleb mõistet „põhihüved“ direktiivi 2011/95 artikli 29 lõike 2 tähenduses mõista nii, et see hõlmab põhilisi vajadusi, st inimeste esmavajadusi (põhivajadused), nagu abi haiguse ja raseduse korral ning vanemlike kohustuste täitmiseks. Need põhivajadused tuleb katta „samas ulatuses ja samadel […] tingimustel“ nagu Austria kodanike puhul. Põhivajadusi ei tule siiski katta sama liiki toetustega nagu oma riigi kodanike puhul (VwGH, 29.11.2018, 2017/10/0134).

13 Oberster Gerichtshof (Austria kõrgeim üldkohus; OGH) lähtus elatisabi puhul sellest, et põhitoetuste all tuleb mõista toetusi, mis aitavad alaealisel rahuldada oma esmavajadusi, nagu toit, eluase ja tervis. Neid toetusi tuleks täiendava kaitse seisundi saanud isikutele anda samadel tingimustel nagu oma riigi kodanikele (OGH, 21.10.2025, 10 Ob 63/25z).

14 Verwaltungsgerichtshof (Austria kõrgeim halduskohus) leiab, et liikmesriigi kohtul, kes menetleb liidu õiguse alusel hinnata tulevat kohtuasja, peab olema

võimalik kohaldada esialgset õiguskaitset, et tagada hiljem liidu õigusest tulenevate õiguste olemasolu kohta tehtava kohtuotsuse täielik toime (Fr 2016/21/0020). Verwaltungsgerichtshof (Austria kõrgeim halduskohus) on seisukohal, et Euroopa Liidu Kohtu poolt esialgse õiguskaitse valdkonnas välja töötatud põhimõtete kohaldamisel tuleb lisaks analüüsimisele, kas esialgse õiguskaitse kohaldamise vajadus on faktiliselt ja õiguslikult põhjendatud, hinnata ka seda, kas taotletud meetmed on kiireloomulised selles mõttes, et taotleja huvidele tõsise ja korvamatu kahju tekitamise vältimiseks tuleks esialgse õiguskaitse meetmed võtta ja kehtestada juba enne põhikohtuasjas otsuse tegemist (VwGH, 22.10.2019, 2019/06/0148; 9.10.2013, AW 2013/10/0036).

Liikmesriigi õiguslik olukord sotsiaalabi andmist puudutavas osas

15 Austria seadusandja on kohustanud liidumaid andma määruse (EL) 2024/1347 artikli 18 alusel täiendava kaitse seisundi saanud isikutele sotsiaalabi üksnes esmavajadusi katvate põhitoetustena (sotsiaalabi põhimõtete seaduse § 4 lõige 1). Need on toetused, mida antakse ka määruse (EL) 2024/1347 artikli 3 punktis 8 määratletud taotlejatele rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamise menetluse ajaks. Need toetused on väiksemad kui toetused, mida võib anda raskes olukorras olevatele Austria kodanikele nn põhitoetustena Tirooli liidumaa minimaalset kindlustatust tagavate toetuste seaduses ette nähtud minimaalse kindlustatuse raames, ning nende saamiseks kehtivad teistsugused tingimused.

16 Tirooli liidumaa seadusandja näeb ette, et õigus esmavajadusi katvatele toetustele on teiste hulgas välismaalastel, kellele on antud täiendava kaitse seisund. Seega on need isikud minimaalset kindlustatust tagavate toetuste seaduse isikulisest kohaldamisalast välja jäetud.

Õigus esmavajadusi katvatele toetustele või õigus minimaalset kindlustatust tagavatele toetustele

17 Tirooli liidumaa valitsus leidis vaidlustatud otsuses, et kuna isa saab palgatulu, siis rasket olukorda ei esine ja seega puudub õigus esmavajadusi katvatele toetustele. Kui eelotsusetaotluse esitanud kohus peaks leidma, et tegemist on raske olukorraga, tuleks analüüsida, kas isa on kohustatud kaebajatele antud esmavajadusi katvad toetused tagasi maksma.

18 Esmavajadusi katvate toetuste seaduse kohaselt tuleb enne isa vastu elatisnõuete esitamist kõne alla 330,00 euro suuruse üüritoetuse arvessevõtmine. Tirooli liidumaa minimaalset kindlustatust tagavate toetuste seaduse kohaselt võib arvutamisel aluseks võtta tegelikult makstud üüri kogusumma 800,00 eurot, millele lisandub kindlasummaliselt 374,50 eurot. Kui kaebajate vanemad üürivad suurema eluruumi, võib eluasemevajaduste rahuldamiseks arvesse võtta kuni 1747,67 euro suurust summat.

19 Esmavajadusi katvate toetuste seaduse kohaselt võib kaebajatele maksta igakuiselt järgmised summad: 145,00 eurot toidu jaoks, 12,50 eurot rõivaste jaoks ja 16,67 eurot koolikäimisega seotud kulutuste jaoks. Tirooli liidumaa minimaalset kindlustatust tagavate toetuste seaduse kohaselt on kaebajatel õigus saada toimetulekutoetust summas 154,97 eurot.

20 Kaebajate vanemate puhul tuleb Tirooli liidumaa minimaalset kindlustatust tagavate toetuste seaduse kohaselt ette nähtud toimetulekutoetuseks kalkuleerida mõlemale 516,55 eurot; see oleks suurem kui esmavajadusi katvate toetuste seaduse alusel (240,00 eurot täiskasvanu kohta, millele lisandub toetus rõivaste jaoks summas 12,50 eurot), mis võimaldaks muuta kaebajate isa palgatulu suhteliseks ja maksta lõppkokkuvõttes suuremat sotsiaaltoetust.

21 Kokkuvõttes tähendab see, et kaebajatel oleks vastavalt Tirooli liidumaa minimaalset kindlustatust tagavate toetuste seadusele, mida kohaldatakse Austria kodanike suhtes, õigus saada suuremaid põhitoetusi teistsugustel tingimustel kui Tirooli liidumaa esmavajadusi katvate toetuste seaduse kohaselt.

22 Esmavajadusi katvate toetuste saamise tingimused ja minimaalset kindlustatust tagavate toetuste saamise tingimused on märkimisväärselt erinevad. Esmavajadusi katvate toetuste saamise tingimus on raske olukorra esinemine. See tähendab, et puudub kohane eluase ning vajalik toit ja rõivad. Minimaalse kindlustatuse raames on raske olukorraga tegemist isegi juhul, kui on olemas sissetulek, tingimusel et see ei ületa teatavat piirmäära.

23 Esmavajadusi katvate toetuste puhul on summa, mis jääb palgatulu puhul arvesse võtmata (ja mis õigust ei vähenda), ainult 110,00 eurot täisealiste puhul ja 80,00 eurot alaealiste puhul. Seda tehakse siiski vaid esmavajadusi katvate toetuste seaduse rakendamisel ilma konkreetse õigusliku aluseta. Seevastu minimaalset kindlustatust tagavate toetuste puhul jäetakse netotulust arvesse võtmata 35% (maksimaalselt 430,46 eurot), kui minimaalset kindlustatust tagavate toetuste saamise ajal tehakse palgatööd.

24 Esmavajadusi katvate toetuste puhul tuleb toetuse summat vähendavalt arvesse võtta mis tahes vara (nt hoiused). Minimaalset kindlustatust tagavate toetuste korral jääb hoiuste puhul arvesse võtmata summa, mis võrdub kuuekordse ülemmääraga (kuni 7379,34 eurot). See tähendab, et hoiustest hoolimata on õigus minimaalset kindlustatust tagavatele toetustele, samal ajal kui esmavajadusi katvate toetuste puhul tuleks hoiuseid toetuse summat vähendavalt arvesse võtta.

25 Lisaks ei tule minimaalset kindlustatust tagavate toetuste puhul vabatahtlikke rahalisi toetusi enamikul juhtudel arvesse võtta, samal ajal kui esmavajadusi katvate toetuste puhul tuleb neid toetuse summat vähendavalt täies ulatuses arvesse võtta. Samuti ei võeta minimaalset kindlustatust tagavate toetuste puhul määrava sissetulekuna arvesse peretoetusi, samal ajal kui esmavajadusi katvate toetuste puhul on neil toetuse summat vähendav toime.

26 Tirooli liidumaa esmavajadusi katvate toetuste seaduse § 9 näeb ette, et eriti raske olukorra vältimiseks on võimalik seadusega ette nähtud kulude ülemmäärasid ilma õigusliku aluseta ületada, kuid jääda tuleb minimaalset kindlustatust tagava toetuse piiresse. Seevastu Austria kodanikel on vastavalt Tirooli liidumaa minimaalset kindlustatust tagavate toetuste seadusele õigus põhitoetustele, mille suurus vastab kehtivatele toimetulekutoetuse ja eluasemetoetuse määradele.

27 Täpsuse huvides tuleb märkida, et lisaks rahvusvahelise kaitse taotluse esitanud isikutele antakse esmavajadusi katvaid toetusi ka välismaalastele, kellel ei ole riigis elamise õigust ja keda õiguslikel või faktilistel põhjustel ei saa välja saata.

Esialgse õiguskaitse meetmed riigisisese õiguse alusel

28 Esialgse õiguskaitse meetmete puhul on kohaldatavas menetlusõiguses ette nähtud üksnes peatamise süsteem. Haldusotsuse peale esitatud kaebusel on põhimõtteliselt peatav toime, kui seaduses ei ole sätestatud teisiti või kui peatav toime on haldus- või kohtuotsusega välistatud. Riigisisestes menetlusõigusnormides ei ole ette nähtud võimalust, et Verwaltungsgericht (halduskohus) annab haldusmenetluse ajaks esialgse õigusliku seisundi, näiteks määrab sotsiaalabi esialgse andmise.

Eelotsuse küsimused

29 Mõiste „sotsiaalabi“ on piiritletud mõistest „sotsiaalkindlustus“. Mõlemad mõisted on määratletud määruses 2024/1347. Määruse 2024/1347 artikli 31 lõike 2 kohaselt võib täiendava kaitse seisundi saaja sotsiaalabi piirata põhitoetustega, kui kõnealune võimalus on ette nähtud riigisiseses õiguses. Sarnane säte sisaldus juba direktiivi 2011/95 artiklis 29, kuid selles sättes ei olnud mõistet „põhitoetused“ määratletud. Nüüd on määruse 2024/1347 artikli 31 lõikes 2 sätestatud, et põhitoetused hõlmavad vähemalt miinimumsissetuleku toetust, abi haiguse või raseduse korral, abi vanemlike kohustuste täitmiseks, sealhulgas lastehoid, ja eluasemetoetust, kui seda toetust antakse riigisisese õiguse alusel asjaomase liikmesriigi kodanikele.

Esimene küsimus

30 Landesverwaltungsgericht Tirolil (Tirooli liidumaa halduskohus) on kahtlusi, kas määruse 2024/1347 artikli 31 lõikega 2 on kooskõlas asjaolu, et sotsiaalabi põhimõtete seaduse, Tirooli liidumaa minimaalset kindlustatust tagavate toetuste seaduse ja Tirooli liidumaa esmavajadusi katvate toetuste seaduse kohaselt jäävad täiendava kaitse seisundi saanud isikud Austria kodanike suhtes kohaldatava minimaalset kindlustatust tagavate toetuste seaduse kohaldamisalast välja. Tekib küsimus, kas vajalik on põhitoetuste võrdsustamine sama liiki toetustega samadel tingimustel ja samas ulatuses, nagu on ette nähtud Austria kodanikele, või piisab „põhivajaduste“ katmisest. Küsimus tekib eelkõige seetõttu, et toetuste piiramine

esmavajadusi katvate toetustega vastab nendele väiksematele toetustele, mida saavad ka taotlejad määruse 2024/1347 artikli 3 punkti 8 tähenduses vastuvõtu raames rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamise menetluses. Seevastu Austria kodanikud ei kuulu esmavajadusi katvate toetuste seaduse kohaldamisalasse, kuna nendel on võimalik saada minimaalset kindlustatust tagavate toetuste seaduse kohaseid põhitoetusi, mis on nii saamise tingimuste kui ka suuruse poolest soodsamad.

31 Euroopa Kohus märkis 1. märtsi 2016. aasta kohtuotsuses liidetud kohtuasjades C-443/14 ja C-444/14, et direktiivi 2011/95/EL artikli 29 lõikes 1 oli sätestatud üldnorm, mille kohaselt saavad rahvusvahelise kaitse saajad kaitse andnud liikmesriigis samasugust sotsiaalabi, nagu on ette nähtud selle liikmesriigi kodanikele. Direktiivi artikli 29 lõikes 2 oli ette nähtud, et liikmesriigid võivad sellest normist kõrvale kalduda, piirates täiendava kaitse seisundi saajatele antavat sotsiaalabi põhihüvedega. Sellest sättest tuleneb, et kui liikmesriik otsustab kõnealusest normist kõrvale kalduda, tuleb põhihüvesid anda liikmesriigi kodanikega samadel hüvede saamise tingimustel (punkt 49).

32 Nüüd näeb määruse 2024/1347 artikli 31 lõige 2 ette rahvusvahelise kaitse saajate võrdse kohtlemise kaitse andnud liikmesriigi kodanikega. See säte võimaldab liikmesriikidel piirata täiendava kaitse seisundi saaja võrdset kohtlemist sotsiaalabi valdkonnas põhitoetustega. Sätte sõnastus näib toetavat asjaomase liikmesriigi kodanikega võrdset kohtlemist põhitoetuste andmisel, kusjuures lähtuda tuleb toetusest endast, mitte ainult toetuse ulatusest või „põhivajadusi“ katvast ulatusest.

33 Määruse 2024/1347 artikli 31 lõikes 2 on sätestatud, et juurdepääsu riigisiseses õiguses kindlaks määratud sotsiaalabi teatavatele vormidele võib seada sõltuvusse rahvusvahelise kaitse saaja tulemuslikust integratsioonimeetmetes osalemisest. Sõnastus viitab sellele, et liidu õigus nõuab põhitoetuste osas võrdset kohtlemist nii toetuse suuruse kui ka toetuse vormi ja seega ka toetuse liigi osas. Sellest lähtuvalt võiks põhitoetustega piirdumist selle sätte tähenduses mõista nii, et toetuse asjaomase vormi raames antakse täiendava kaitse saajatele nii nagu enda kodanikele vaid selliseid toetusi, mida tuleb käsitada põhitoetustena.

34 Võttes arvesse erinevusi esmavajadusi katvate toetuste ja minimaalset kindlustatust tagavate toetuste vahel ja asjaolu, et ette on nähtud täiesti teistsugune sotsiaalabi vorm, tekib küsimus, kas määruse 2024/1347 artikliga 31 on vastuolus kord, mis näeb täiendava kaitse saajatele sotsiaalabi ette üksnes vormis, mis on vastuvõtu raames ette nähtud ka taotlejatele määruse 2024/1347 artikli 3 punkti 8 tähenduses, kusjuures Austria kodanikele on seaduse alusel ette nähtud minimaalset kindlustatust tagavad toetused. Küsimus tekib eelkõige seetõttu, et minimaalne kindlustatus näeb juba ette suuremad põhitoetused kui need, mida saab anda täiendava kaitse saajatele, ning sisaldab ka arvessevõetava tulu ja vara osas soodsamaid sätteid, mis täiendava kaitse seisundi saajate suhtes kohaldatavad ei ole.

Teine küsimus

35 Määrus 2024/1347 ei sisalda mõiste „miinimumsissetuleku toetus“ määratlust. Tekib küsimus, kas see mõiste võib hõlmata – nagu eeldab Austria seadusandja – toetusi direktiivi 2024/1346 tähenduses (seega toetusi Tirooli liidumaa esmavajadusi katvate toetuste seaduse tähenduses) või tuleb lähtuda toetustest, mida on õigus saada kaitse andnud liikmesriigi kodanikel.

36 Tirooli liidumaa esmavajadusi katvate toetuste seadus sätestab, et täiendava kaitse saajatele võib toimetuleku tagamiseks anda vaid individuaalse majutuse korral väikesesummalist toidutoetust, toetust rõivaste jaoks ja toetust kooliskäimisega seotud kulude katmiseks. Need on toetused, mida saavad ka määruse 2024/1347 artikli 3 punktis 8 või direktiivi 2024/1346 artikli 2 punktis 2 määratletud taotlejad materiaalsete vastuvõtutingimustena direktiivi 2024/1346 artikli 19 tähenduses, et tagada piisav elatustase. Direktiivi 2024/1346 põhjenduses 60 on märgitud, et liikmesriigid peaksid kindlaks määrama rahalise toetuse või kupongidena võimaldatavate materiaalsete vastuvõtutingimuste taseme kohaldatavate asjakohaste näitajate alusel, millega tagatakse kodanikele piisav elatustase, nagu riigi oludest olenevalt miinimumsissetulekutoetused, miinimumpalgad, miinimumpensionid, töötushüvitised ja sotsiaalabitoetused. See aga ei tähenda, et taotlejatele direktiivi 2024/1346 artikli 2 punkti 2 tähenduses ettenähtud summa peab olema võrdne riigi kodanikele ettenähtud summaga. Seda arvestades lähtub Landesverwaltungsgericht Tirol (Tirooli liidumaa halduskohus) esialgu sellest, et Euroopa ühise varjupaigasüsteemi raames mõistetakse mõistet „miinimumsissetulek“ summana, mida on õigus saada riigi kodanikel ja mida peetakse rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamisel vastuvõtutingimuste võrdlusaluseks. Seega võib mõistet „miinimumsissetuleku toetus“ tõlgendada nii, et see hõlmab toetusi, mida makstakse riigi kodanikele elatusvahendite tagamiseks minimaalse kindlustatuse raames.

37 Austria kodanikel on õigus saada Tirooli liidumaa minimaalset kindlustatust tagavate toetuste seaduse § 5b alusel toimetuleku tagamiseks põhitoetusena rahalist toetust. Seda põhitoetust võib suurendada toetuselisa näol (nt üksikvanema puhul). Peale selle võib väga raske olukorra vältimiseks või ühekordsete kulude katmiseks eluaseme vajalikul esmasisustamisel anda lisatoetusi.

38 Seda arvestades tekib küsimus, kas mõistet „miinimumsissetuleku toetus“ tuleb tõlgendada nii, et see viitab riigi kodanike toetamisele elatusvahendite tagamise toetuste kaudu, mis on ette nähtud riigisiseses õiguses, ning kas seda tuleb seega eristada toetustest, mida antakse väikeses summas vastuvõtu raames ja mille saamiseks kehtivad teistsugused tingimused.

Kolmas küsimus

39 Landesverwaltungsgericht Tirolil (Tirooli liidumaa halduskohus) on tekkinud küsimus, kuidas tuleb tõlgendada määruse 2024/1347 artikli 31 lõike 2 punkti d

sõnastust „eluasemetoetus, kui seda toetust antakse riigisisese õiguse alusel asjaomase liikmesriigi kodanikele“. Sõnastus võimaldab tõlgendada seda sätet nii, et eluasemetoetust makstakse ainult siis, kui see on riigi kodanikele põhimõtteliselt ette nähtud. Seevastu sidesõna „kui“ võib mõista ka nii, et eluasemetoetust tuleb maksta summas ja tingimustel, mille alusel makstakse seda ka asjaomase liikmesriigi kodanikele. Seda arvestades tekib küsimus, kas selle sättega on vastuolus riigisisene õiguslik olukord, mille kohaselt ei loeta täiendava kaitse saajaid osas, mis puudutab minimaalset kindlustatust tagavate toetuste seaduse alusel Austria kodanikele eluasemevajaduse katmiseks makstavat põhitoetust, võrdseks, kuna (nagu eespool märgitud) perekonnale võib Tirooli liidumaa esmavajadusi katvate toetuste seaduse alusel maksta 330,00 euro suurust üüritoetust, samal ajal kui Tirooli liidumaa minimaalset kindlustatust tagavate toetuste seaduse alusel on Austria kodanikest võrreldaval viieliikmelisel perekonnal eluasemevajaduste katmiseks õigus kuni 1747,67 euro suurusele summale.

40 Sellega seoses tekib Landesverwaltungsgericht Tirolil (Tiroli liidumaa halduskohus) küsimus, kas mõiste „eluasemetoetus“ (*Wohngeld*) määruse 2024/1347 artikli 31 lõike 2 punktis d on hõlmatud määruse 2024/1347 põhjenduses 70 sisalduva mõistega „eluasemetoetus“ (*Wohnbeihilfe*), mis peaks olema põhitoetus niivõrd, kuivõrd seda saab käsitada sotsiaalabina. Ka selle põhjal tekib küsimus, kas määruse 2024/1347 artikli 31 lõike 2 punkt d näeb ette sama liiki, samas summas ja samadel tingimustel eluasemetoetuse, nagu seda antakse kaitse andnud liikmesriigi kodanikele.

Neljas küsimus

41 Käesoleval juhul võib liidu õiguse tõhusus sattuda ohtu, kui alaealistele kaebajatele ei anta Landesverwaltungsgericht Tirolis (Tirooli liidumaa halduskohus) toimuva menetluse ajaks toetust. See võib asjaomaste laste huve pöördumatult kahjustada. Eelkõige alaealiste kaebajate arengut ja nende lõimumist Austria ühiskonda arvestades on toetuste esialgne andmine tungivalt vajalik, et vältida arengu pöördumatut kahjustamist, mis tuleneb kitsastest elamistingimustest ning keeleõppe ja lõimumise tugimeetmete puudumisest. See on nii, arvestades eelkõige asjaolu, et kümne-, seitsme- ja kuueaastane kaebaja on vanuses, kus kohanemine on eriti kiire ja lõimumine Tirooli ühiskonda eriti kerge. Kaebajatel ei ole seni olnud võimalik keele omandamiseks osaleda õpetajate soovitatud pikapäevarühmas.

42 Käesoleval juhul ei ole riigisiseses õiguses ette nähtud võimalust anda halduskohtu menetluse ajaks esialgne õiguslik seisund.

43 Võrdväärsuse põhimõtet arvestades on Landesverwaltungsgericht Tirolil (Tirooli liidumaa halduskohus) tekkinud küsimus, kas ja mil määral tuleb üle kanda peatavat toimet reguleerivad riigisisesed õigusnormid. Ühelt poolt võib kohaldada riigisiseses õiguses ette nähtud peatava toime välistamise tingimusi, mis näevad

sisuliselt ette huvide kaalumise ja lähtuvad ohu olemasolust. Teiselt poolt võib võrdväärsuse põhimõtet tõlgendada nii, et tulenevalt asjaolust, et otsuste peale esitatud kaebustel on põhimõtteliselt peatav toime, peab eelotsusetaotluse esitanud kohus juhul, kui esineb kahtlusi riigisisese õiguse kooskõlas liidu õigusega, kaebuses taotletud või olenevalt asjaoludest liidu õiguses tunnustatud õigusliku seisundi kaebemenetluse – äärmisel juhul eelotsusemenetluse – ajaks põhimõtteliselt andma. Sellise esialgse õiguskaitse meetme rakendamise menetluses, mille eesmärk on tagada liidu õiguse järgimine, peab Tirooli liidumaa valitsus haldusmenetluse poolena kirjeldama ja tõendama selliste huvide või riskide olemasolu, mis räägivad õigusliku seisundi esialgse andmise vastu. Lõpuks tekib küsimus, kas Landesverwaltungsgericht Tirolil (Tirooli liidumaa halduskohus) kui eelotsusetaotluse esitanud kohtul on sisuliselt õigus või koguni kohustus anda omal algatusel põhikohtuasjas kõne all olev õiguslik seisund (tagada elatusvahendid, mis võimaldavad rahastada koolikäimist ja lõimumismeetmeid ning katta eluasemevajadus), et tagada liidu õiguse täielik toime. Lisaks tekib küsimus, mil määral on esialgse õiguskaitse kohaldamise üle otsustaval kohtul kaalutlusruum, et määrata kindlaks, millistel tingimustel kohaldatakse esialgset õiguskaitset, et tagada liidu õiguse täielik toime, kui riigisisene säte õigusliku seisundi andmise tingimuste kohta puudub.

44 Eelotsusetaotluse esitanud kohus leiab, et vastus neljandale küsimusele on oluline nii seoses toetuste esialgse määramisega poolelioleva eelotsusemenetluse ajaks kui ka seoses toetuste esialgse määramisega ajavahemikuks Euroopa Kohtu otsuse ja eelotsusetaotluse esitanud kohtu poolt põhikohtuasjas tehtava otsuse vahel, ilma et see piiraks Euroopa Kohtu tõlgenduse kohaldamist.